

42ste jaargang
Seizoen 2013-2014

AUTO **Revista** b.v.

AUTOSHOPS - CAR-HIFI - WIELEN - BANDEN
WWW.AUTOREVISTA.NL

PULSAR

SEIKO

ALFEX
SWITZERLAND

CITIZEN

Desiree

BULOVA

Quinn

Echte toppers
gaan voor
de betere merken!

SWART Juwelier

Hoofdstraat 213 - 9601 EE Hoogezand
- Telefoon 0598 - 38 02 79

CASIO

NIKE

Rocheval

ESPRIT
time

monhard

PTL
PRISMA

SPLENDID
HORLOGES

pierre cardin

Op elke 1^e maandag van de maand is er een hobbyavond in de Reensche Compagnie aan de Tak van Poortvlietstraat 361 te Hoogezand. De Aanvang is 20.00, zaal open om 19.30.

De komende hobbyavond is op **maandag 12 mei 2014** met als gastsprekers:

Bertil Vosman en Johan Leeftink

Met een lezing over Costa Rica, gericht op het paludarium en pijlgifkickers.

Sinds 1990 bezoeken Bertil Vosman en Johan Leeftink regelmatig Midden en Zuid Amerika en blijven gefascineerd door de diversiteit aan klimaatzones, de uitbundige en bijzondere Flora en Fauna van deze landen.

Door de vele tropenreizen in Midden en Zuid Amerika hebben zij ook de gevolgen van klimaatverandering ,biotoopvernietiging en de gevreesde Chitrid schimmel, die vele Amfibieënsoorten bedreigen, met eigen ogen kunnen aanschouwen. Het is dan ook belangrijk om de pijlgifkickers in gevangenschap zo goed mogelijk te houden en succesvol na te kweken om roof/smokkel uit het leefgebied te voorkomen en de soort te waarborgen voor de toekomst .

In een gevarieerde lezing laten Bertil en Johan o,a bromelia's, tillandsia's, orchideeën, amfibieën en reptielen van de verschillende klimaatzone,s zien van zeeniveau tot 3500 meter

Het beloofd weer een zeer boeiende en leerzame avond te worden dus kom kijken en luisteren. Tot ziens op de hobbyavond.

Net terug van een heerlijke vakantie in Noord-India, maar wel een land van tegenstrijdigheden; schitterende natuur, paleizen, tempels, forten etc. etc. maar wat een rotzooi, afval, stinkerij, lawaai en toeterende tuk tuks.

Maar ook hier kennen ze het fenomeen aquarium-houden al zal voor 99% van de bevolking dit totaal onbekend zijn. Vis om te eten ja graag, maar niet om te houden in een aquarium.

Gelukkig waren ze blij dat wij er waren en wilden ze graag op de foto gezet worden door die rare bleekschetten.

Nu nog allemaal hun eigen rotzooi opruimen en dan zijn wij (maar ook zij) verlost van al dat afval.

Tot op de volgende hobbyavond.
Nico

NOORDERSTRAAT 75 9611AB SAPPEMEER 059863287 250m2

www.hengelsportsappemeer.nl

OOK VOOR UW

**AQUARIUM BENODIGDHEDEN
TROPISCHE VISSSEN -PLANTEN**

Juwelier Meijer

gespecialiseerd in trouwringen
eigen reparatieatelier

Meint Veningastraat 12 - 9601 KG Hoogezand - Tel. 0598-394066

Kortingsbon

10% korting bij aankoop van een horloge

Naam: .....

Adres: .....

In April hadden we Gerrit Pots op visite, die ons alles over Killi -vissen ging vertellen.

Nu zijn er erg veel soorten en maten Killi -vissen en hebben ook verschillende levensgewoontes.

De één legt de eieren af in een potje met turf en anderen in een nylon mop.

De meeste eieren die dan afgezet zijn, moet men dan eerst uit het aquarium verwijderen en dan na enige weken tot maanden later, in een kweekbakje met water uitlaten komen.

Sommige vissen zullen snel opgroeien omdat ze slecht één seizoen leven, andere doen er iets langer over omdat zij ook een paar jaar meegaan en dus minder haast hebben om voort te planten .

Ook zijn er soorten die graag en ver kunnen springen, bij deze soorten moet men er dus goed voor zorgen dat er geen kieren zijn bij de lichtkap, want dan kan men de vissen elke keer van de grond rapen.

De meeste killi -vissen zijn gemakkelijk te houden en te kweken, maar men zal zich echt in de literatuur moeten verdiepen of nog beter lid worden van de landelijke killi- vereniging, voordat men eraan begint.

Wijzelf hebben Epiplatys Dageti, dit zijn, zoals de meeste oppervlakte visjes, die zich ook in een goed beplant gezelschapsaquarium, zich kunnen voortplanten, helaas zien de grotere vissen de jonge vissen weer als voer aan, zodat er op deze manier niet veel overblijft.

Gr. Engelmund

Een klavertje vier onder water of eigenlijk toch niet, de planten van het geslacht *Marsilea* lijken sprekend op klavertje vier maar ze zijn in de verste verte er niet aan verwand. De planten van het geslacht *Marsilea* vallen namelijk onder de Pilvarenachtigen, verwant aan de varens dus, terwijl de klaver (geslacht; *Trifolium*) tot de zaadplanten behoort.

Van het geslacht *Marsilea* zijn 65 soorten bekend. Vele soorten lijken erg op elkaar en kunnen met het blote oog dan ook niet van elkaar worden onderscheiden.

In de aquariumhandel wordt vaak een *Marsilea* soort aangeboden onder de naam *M. crenata* of *M. spec.* Van deze planten, die qua uiterlijk sprekend op *M. quardrifolia* lijken is de soort vaak niet bekend. Ook van de onder de naam *M. crenata* aangeboden planten wordt verondersteld dat ze vaak tot een andere soort van het geslacht *Marsilea* behoren. De planten zijn in het aquarium lastig houdbaar, misschien kan zelfs wel gesteld worden niet houdbaar. Ze vragen veel licht maar groeien langzaam, waardoor ze makkelijk be-algen. Bij te weinig licht worden ze snel iel en schieten de blaadjes naar het oppervlak. In moerascultuur doen ze het wel erg goed.

Verder is er de soort *M. quardrifolia*. Deze plant komt ook in Nederland voor maar is zeldzaam. Voor de moerasrond of ondiepe gedeeltes van de vijver is de plant geschikt. Al kan hij erg woekeren.

Sinds kort is er een nieuwe plant in de handel. Namelijk de soort *M. hirsuta*. Deze plant schijnt redelijk goed te houden te zijn onder water maar vormt daar vaak maar 1 blaadje. Bovenwater krijgt hij wel gewoon het bekende klavertje vier blad.

KOKEN WONEN

Alles voor koken - Het best in teak, eiken en tuinmeubelen

WINKELCENTRUM "MARTENSHOEK"
MEINT VENNINGASTRAAT 14, HOOGEZAND.
TEL. (0598) 398507

Martenshoek
Tel. 0598 399089
Topkwaliteit voor een
Betaalbare prijs

Marsilea hirsuta (midden) in het aquarium van Detse Witveen, de onderwatervorm heeft hier maar 1 blaadje. Foto: Detse Witveen

De laatste soort die er in de hobby rondgaat is een *M. spec* "Ghana", die door WAP-lid Peter Kettenis is meegenomen uit Ghana. Ook deze soort lijkt sprekend op de soorten die als *M. spec* en als *Marsilea crenata* worden aangeboden. Deze soort schijnt onderwater niet te houden te zijn en is niet in de handel te verkrijgen.

In het paludarium groeien alle genoemde *Marsilea* soorten goed. Ze groeien erg snel maar zijn wel echte woekeraars, dus daar moet wel rekening mee gehouden worden. Een aparte toepassing voor deze planten is de vensterbank. Hier zijn ze in een potje erg goed te houden en het ziet er erg leuk uit.

Nu blijft natuurlijk de belangrijkste vraag: brengen deze klavertjes vier ook geluk.....

Rommer Talens

Begin nooit met te veel licht, omdat eerst de wortels van de planten zich moeten zetten.

Begin eerst met de beplanting. Als deze gaan groeien dan kan begonnen worden met de visbezetting.

Levendbarende (bv. platy) is een goed beginners visje, eet veel plantaardig voedsel (algjes) en hoeft weinig bijgevoerd te worden (water wordt minder belast)

Reageren?

joop.oosterwold@gmail.com

Compositie in het aquarium

Compositie, het 'samenspel' van de diverse 'fasen' bij de inrichting van een aquarium, zoals de plaatsbepaling van tastbare zaken als planten, stenen, terrassen en technische hulpmiddelen. Verder is het creëren van contrasten een belangrijke fase bij het bereiken van de gewenste compositie. Ook de keuze van het visbestand maakt deel uit van de totale compositie.

Waarom is compositie in een aquarium belangrijk?

Als je veel aquaria hebt gezien, in dierentuinen, bij liefhebbers thuis of tijdens een tentoonstellingsbezoek, begrijp je onmiddellijk het waarom van deze vraag. Aquaria, waaraan weinig of geen aandacht is besteed aan de compositie, geven een warrig en onrustig totaal beeld en dat wordt extra versterkt door onrustig door elkaar heen zwemmende vissen, die zich ook nog eens niet op hun gemak voelen.

Word je oog echter getrokken door een rustgevend, evenwichtig en mooi ingericht aquarium met rustige, evenwichtige scholen vissen, dan kun je bijna zeker stellen dat er ruimschoots aandacht is besteed aan de compositie. En dat is immers wat we nastreven: een aquarium dat rust uitstraalt, een lust voor het oog. Willen we dat niet allemaal?

De basis is de bodem. Uitgaande van een 'leeg' aquarium, maak je bij

***i*T-LAND**

Nr. 1 in Computer Reparaties

- Onderdelen voor PC's en Laptops
- Inktpatronen en Toners
- Netwerkkarten, Routers en Modems
- Monitoren, Printers en Faxen
- Kabels, Stekkerdozen en Connectoren
- Papier, CD's en DVD's

Leverancier van onderstaande topmerken:

Asus Canon HP Intel AMD Microsoft Norton
Toshiba Samsung LG Philips Logitech Eminent

Kom gerust langs voor vrijblijvend advies.

Sluiskade 40, Hoogezand

0598-393163

www.itland.nl

voorkeur een grove schets van de beplanting. Je kunt ook de terrassen, als je die wilt, alvast intekenen met het doel het creëren van hoogteverschillen en suggestieve diepte. Met dat laatste bedoel ik dat het aquarium dieper lijkt dan het in werkelijkheid is! Geef op de schets aan waar je gebieden hoger wilt. Door gebruik te maken van terrassen vergroot je de compositiemogelijkheden. Er zijn aquariumliefhebbers die beslist niet met terrassen willen werken. Een goed recht, maar ook dan ligt een schets aan de basis.

Schets plantengroepen

Afhankelijk van de grootte van het aquarium bepaal je het aantal plantensoorten, waarbij je al snel zult merken dat teveel niet goed is. Richtlijn in deze is één soort planten per 10 cm lengte van het aquarium. Forse groepen geven een rustiger aanblik. Schets de 'hoge' soorten niet per definitie achterin. Dat zie je maar al te vaak, maar probeer speelsheid en variatie in hoogten van de plantengroepen te bewerkstelligen. Een of meerdere 'hoge' soorten kunnen best in de middenzone van het aquarium geplaatst worden. Een evenwichtige verdeling over het gehele aquarium is belangrijk. Vaak zie je een gedeelte van een aquarium massaal beplant, terwijl een ander gedeelte vrijwel onbenut lijkt en dat is zonde. Als je met terrassen werkt kun je lagere soorten ook wel aan de achterwand schetsen. Dit draagt ook bij aan de suggestieve dieptewerking. Als je aquarium voorzien is of wordt van zijwanden, geeft beplanting tegen die zijwanden een bepaald evenwichtigheid. Hiervoor kunnen ook hoge plantensoorten gekozen worden. Ook kunnen we een recht omhoog groeiende plant in de hoek bij de voorruit plaatsen. We noemen dit ook wel coulisebeplanting, vergelijkbaar met gordijnen aan weerszijden van een toneel.

Na de schets de realiteit

Als op papier de inrichting er goed uit ziet, de verdeling (evenwichtigheid) en de dieptewerking goed is, dan is de compositie theoretisch 'voor de bakker'! Nu naar de winkel of naar verenigingsleden en kijken wat er aan ingeplande planten te koop of te krijg is. Met eigen kennis en advies van de winkelier of verenigingsleden kom je een heel eind!

Maar nu komt het volgende aspect van de compositie om de hoek kijken: contrast!

Contrasterende plantensoorten

Een goed contrast bereik je door plantensoorten met van elkaar

afwijkende bladvormen en kleuren te kiezen en deze naast elkaar te poten. Basisbegrippen zijn dus: bladvorm en kleur! Goed, aan alles gedacht, moet het een peulenschilletje zijn om het aquarium in te richten zoals je dat op papier hebt bedacht. de praktijk zorgt er echter meestal voor dat er nog een en ander aan de inrichting gesleuteld moet worden. Planten die op papier prachtig met elkaar contrasteerden blijken dat in de praktijk minder te doen en het contrast valt dus tegen. Dat is niet erg, een architect moet bouwtekeningen soms ook aanpassen en een auto wordt ook niet gebouwd volgens de eerste schets. Een tip: als de bak is ingericht, moet je er naar kijken met samengeknepen ogen, door de wimpers heen. Dan valt een gebrek aan contrast het beste op. Brilldragers kunnen ook hun bril afzetten. Dat heeft vaak hetzelfde effect.

Contrasterende vissoorten

De levende have vormt een wezenlijk onderdeel van de compositie. Een evenwichtig en goed gekozen visbestand is niet alleen prettiger om naar te kijken, ook de dieren voelen zich er beter bij. De compositie in een aquarium omvat het totale aquarium, dus alle waterlagen. Een juiste selectie van bovenzwermers, middenzwermers en bodembewoners voorziet daarin. Kies je bijvoorbeeld voor drie scholen middenzwermers, zorg dan dat er vorm- en kleurverschil aanwezig is.

Onzichtbare hulpmiddelen

Een vaak onderschat facet van de compositie in haar totaliteit is de lokatie van noodzakelijk hulpmiddelen zoals filterslangen, verwarmingselementen, thermometers etc. Dit soort zaken verstoort bij zichtbaarheid het totaalbeeld van een aquarium enorm, maar in een goede compositie zullen deze meestal onzichtbaar zijn, bijvoorbeeld achter een plantengroep.

Inrichting voltooid

We hebben als het ware een aquarium 'gecomponeerd' en, zoals een componist of architect zijn resultaat beluistert en bekijkt, zal de aquariaan zijn compositie vanaf een afstandje bekijken en beoordelen. De componist verandert een noot, voegt wat toe en de architect zal een corrigerend stufje en potlood hanteren.

De aquariaan zal na beoordeling van zijn compositie ook enkele

aanpassingen verrichten: een steen verleggen, een plantengroep verplaatsen of een solitaire (is alleenstaande) plant verplaatsen of

BM/Gorecht B.V.

Verkoop & Service

P. Langendijkstraat 52
9602 BZ Hoogezand
T: 0598-455790 F: 0598-327420
info@bm-gorecht.citroen.nl

- Citroën erkend reparateur
- Citroën Agent Nw. Automobielen
- Reparatie van alle merken
- Officieel APK Keuringsstation
- Herstel autoruitschade
- Schadeherstelbemiddeling

Openingstijden:
Ma. tm Do. 9-18 uur
Vr. 9-20 uur
Za. 9.30-16 uur

Werkplaats:
8-17 uur
8-17 uur

Kijk op onze web-site:
www.bmgorecht.nl

Bent u op zoek naar kwalitatief goed en goedkoop visvoer dan bent u bij ons op het goede adres. Voor elke vis hebben wij geschikt voer.

U kunt ons vinden op

www.genzobiedmeer.nl

Heeft u nog vragen dan kunt u contact met ons opnemen.

06-20400827

(dagelijks van 12:00 tot 21:00)

info@genzobiedmeer.nl

plaatsen, bijvoorbeeld als contrastwerking tussen andere soorten.

Joop Aret, Paradijsvis Nieuws. Uit: Ciliata Nieuws. Aangevuld door Wim Steinhoff.

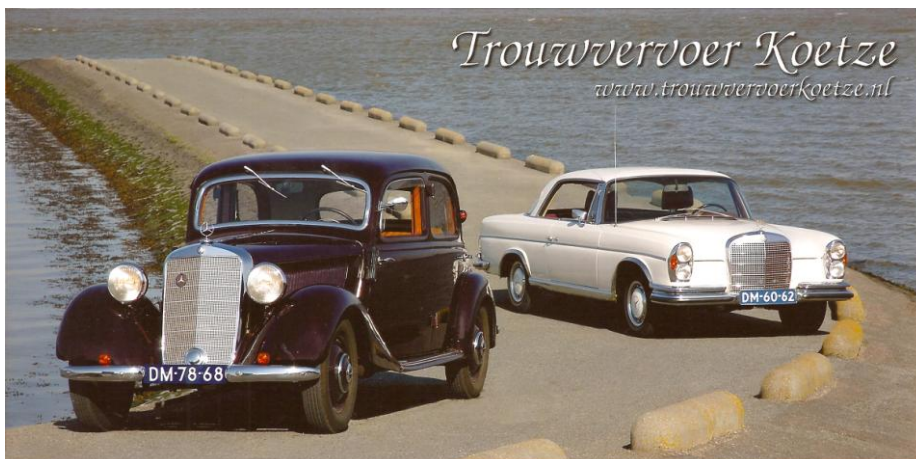

Joop Oosterwold Mei 2004, Aquarium houden kan iedereen!!!!

Wilt u een mooi gezelschapsaquarium?

Als u de volgende criteria aanhoudt kan het haast niet mis gaan.

- 1. Veel planten en niet te veel vis;
- 2. Gemiddeld 2 TI-buizen verlichting; beginnen met 1 buis, in de loop van de dag meerdere buizen en weer eindigen met 1 buis;
- 3. Koolzuur toevoegen gedurende een aantal uren per dag (in de middaguren);
- 4. 1 of 2 keer per maand, driekwart gedeelte van het aquariumwater verversen (als een vlies of iets blauwe alg zichtbaar is, dan verversen);
- 5. Ook drijfplanten in de bak.

Toelichting:

1. Planten verbruiken schadelijke afvalstoffen en zorgen voor zuurstof in het aquarium;
2. In de regel krijgen planten te veel licht; in de natuur schijnt de zon bepaalde uren van de dag volop, maar de hoeveelheid licht wordt langzaam opgebouwd en afgebouwd;
3. In de nacht wordt koolzuur van nature opgebouwd en wordt in de ochtend door de planten opgenomen; in de middag ontstaat er meestal een gebrek. In de avond en in de nacht is er geen koolzuur nodig (aan sommige planten is de slaapstand te zien en dan is er geen voedsel, lees: koolzuur, nodig).
4. Als een vlies op het water of boven in het aquarium, blauwe alg, zichtbaar is, dan is het aquariumwater niet meer van een goede kwaliteit; de planten zullen niet goed meer groeien; ook de vissen zullen u voor vers water dankbaar zijn;
5. Bijna geen enkele waterplant groeit zo snel als een drijfplant en snel groeien betekent snel verwijderen van afvalstoffen; bovendien: in elke bak zie je te weinig echte waterplanten, drijfplanten kunnen dat opvangen.

Ik daag u uit!

Doordat ik bovengenoemde criteria aanhoudt is mijn aquarium het hele jaar door mooi en gezond. Kom maar (evt. onverwachts) kijken! Omdat het eigenlijk zo simpel is vraag ik mij af, waarom vele aquarianen geen mooie bak hebben. Veel werk vergt het houden van een aquarium niet.

Ik vraag mij af of er nog andere methoden zijn om een mooie bak te hebben. Als dat zo is, ben ik zeer nieuwsgierig. In dat geval daag ik u uit om hierover te berichten of mij uit te nodigen om hierover van gedachten kunnen wisselen.

Joop Oosterwold

Bedenk dat dit artikel is geschreven in 2004 en dat uitspraken zoals :
“Kom maar (evt. onverwachts) kijken!”
wellicht niet meer gelden.

dierenspecialzaak

“Heikens”

Winkelcentrum de Hooge Meeren

Voor al uw

- Voeders
- Vissen
- Vogels
- hengelsportartikelen

Gerecht – Oost 40 Hoogezand
0598-326858

BRANDS

SPORTPRIJZEN & RELATIEGESCHENKEN

Noordbroeksterstraat 26-28
9611 BH Sappemeer

Tel: 0598.39 62 55

Fax: 0598.39 27 96

zie onze internetsite: www.sportprijzenbrands.nl

Ook voor:

- * Computergestuurd graveerwerk
- * Pennen gegraveerd
- * logo's gegraveerd
- * Uw clubblad gekopieërd
- * Tekst op T-Shirts - bodywarmers enz.

Voor elke club ...
de juiste prijs!

AUTOCENTRUM

hoogezand

OPEL

Ambachtsweg 4 - 9601 LW HOOGEZAND
T.: 0598 - 31 72 10 - www.autocentrumhoogezand.nl

Aquaria H-S.

Aquariumvereniging Aquaria H-S. Opgericht 1950. Aangesloten bij de NBAT.

Voorzitter
Nico Bulthuis
Achterdiep ZZ 16, Sappemeer
0598-390894
Voorzitter@aquariahs.nl

Secretaris
Engel Zonneveld
Julianastraat 48 Hoogezand
0598-391105
secretaris@aquariahs.nl

Penningmeester
Martin Koetze
Marcus Buschstraat 175, Delfzijl
0596-617530
penningmeester@aquariahs.nl

ING 3324148
T.n.v. AV Aquaria HS
www.aquariahs.nl
info@aquariahs.nl

Beeldmateriaal voor de vereniging
wordt verzorgd door
Pieter Medema
050-5370518
Pieter@medemaatjes.nl

Heeft U vragen over de keuring?
Of technische problemen?
Bel dan
Martin Koetze
0596-617530

Heeft u last van algen of wilt u advies over vissen of planten?
Neem dan contact op met:
Marleen Ammerlaan
J. Leysterstraat 22 , Hoogezand
06-18999111
biologisch@aquariahs.nl

Heeft u iets voor ons boekje?
Bel dan de voorzitter of stuur een mailtje naar:
Voorzitter@aquariahs.nl

Dierenshop H.V. Al meer dan 25 jaar een begrip in Hoogezand-Sappemeer!

JUWEL AQUARIUMS VANAF € 79,00 INCLUSIEF FILTER, VERWARMING

GROOT ASSORTIMENT TROPISCHE VISSEN

COMPLEET ASSORTIMENT TETRA VISVOEDING

UVC LAMPEN VOOR UW AQUARIUM

UITSTEKENDE SERVICE

**OOK VOOR HONDEN EN KATTENVOER BENT U BIJ ONS AAN HET GOEDE
ADRES, DOOR MIDDEL VAN UNIEKE STEMPELKAARTACTIE, BIJ VEEL
MERKEN 12 ZAKKEN KOPEN, DE 13^e GRATIS**

KORTOM, KOMT U GERUST EENS EEN KIJKJE NEMEN!

WAAR VIND U ONS?

**DIERENSHOP HV
HOOFDSTRAAT 41
9601 JW HOOGEZAND
TELEFOON: 0598-391570
FAXNUMMER:0598-392681
(NAAST DE TANGO POMP)**